

A & O i VVO

Utbildningsmaterial för

Vilt Vårds Områden i Norrbotten

A & O i VVO

Innehållsförteckning

1.	Lagstiftning	sid 3
	<i>(Lag om viltvårdsområden SFS 2000:592)</i>	
	a. Allmänna bestämmelser §§ 1-6	sid 3
	b. Villkor för bildande §§ 7-8	sid 4
	c. Förfarandet vid bildandet §§ 9-15	sid 5
	d. Stadgar §§ 16-17	sid 6
	e. Organisation §§ 18-21	sid 6
	f. Verksamhet §§ 22-30	sid 7
	g. Ändring och upplösning §§ 31-36	sid 9
	h. Överklagande §§ 37-38	sid 10
2.	Stadgar med kommentarer	sid 12
	a. Omfattning och beståndstid	sid 12
	b. Ändamål/medlemskap	sid 12
	c. Rösträtt och beslut	sid 13
	d. Jaktutövning älg/övrigt vilt	sid 14
	e. Jakträttsbevis / jaktgästbevis	sid 16
	f. Avvisning / avstängning	sid 17
	g. Avgifter	sid 17
	h. Upplåtelse / överlåtelse	sid 18
	i. Fridlysning / viltvård	sid 19
	j. Viltstatistik	sid 19
	k. Jaktstämma / extra jaktstämma	sid 20
	l. Styrelsens åligganden	sid 21
	m. Överklagande	sid 22
	n. Stadgeändringar	sid 23
	o. Upplösning av föreningen	sid 23
3.	Övningsuppgifter	sid 24
4.	Stimulans / premiesystem	sid 27
5.	Kontaktlistor	sid 28
	a. Jägareförbundet Norrbotten	
	b. Länsstyrelsen Norrbotten	
	c. Naturvårdsverket	
	d. Statens Veterinärmedicinska Anstalt	
6.	Information	sid 30
	a. Förslag årsmötesbeslut	
	b. Förslag jaktledarinstruktioner	
	c. Information/tolkning av rättsläget	

1. Lagstiftning

Viltvårdsområden styrs av den lag om viltvårdsområden (SFS 2000:592) som utkom 15 juni 2000 och började att gälla 1 januari 2001. Vid denna tidpunkt övergick automatiskt alla äldre jaktvårdsområden till att bli viltvårdsområden enligt denna lag.

Lag (2000:592) om viltvårdsområden

Allmänna bestämmelser

1 §

Enligt denna lag kan två eller flera fastigheter sammanföras till ett viltvårdsområde i syfte att främja viltvården genom en samordning av jakten och åtgärder till skydd och stöd för viltet.

För att genomföra en sådan samordning skall ägarna till fastigheter som ingår i området bilda en viltvårdsområdesförening.

Med fastighet avses i lagen även del av fastighet.

2 §

Ett viltvårdsområde får inte omfatta mark, där samerna har rätt till jakt enligt rennäringslagen (1971:437), när det är fråga om kronomark ovanför odlingsgränsen som står under statens omedelbara disposition eller mark på renbetesfjällen. För annan mark, där samerna har rätt till jakt enligt rennäringslagen, får denna rätt inte inskränkas genom att ett viltvårdsområde bildas.

3 §

Länsstyrelsen beslutar om bildande av ett viltvårdsområde. I samband med detta skall länsstyrelsen pröva och fastställa stadgar för viltvårdsområdesföreningen i de hänseenden som anges i 16 §.

4 §

Den som äger en fastighet som ingår i ett viltvårdsområde är medlem i viltvårdsområdesföreningen.

Den som på grund av upplåtelse har rätt att under minst ett år jaga på en fastighet som ingår i ett viltvårdsområde skall på begäran antas som medlem i viltvårdsområdesföreningen under upplåtelsestiden, om inte särskilda skäl föranleder annat.

5 §

Om värdet av upplåten jakträtt minskas genom bildandet av ett viltvårdsområde, skall ersättningen för nyttjanderätten sänkas till ett skäligt belopp. Vill nyttjanderättshavaren säga upp avtalet med anledning av bildandet, får han göra det. Innebär bildandet av viltvårdsområdet att nyttjanderättens värde ökas, får fastighetsägaren säga upp avtalet, om nyttjanderättshavaren inte medger skälig höjning av ersättningen.

Talan om sänkning av ersättningen skall väckas inom två månader från det nyttjanderättshavaren fick del av ett lagakraftvunnet beslut om bildande av viltvårdsområdet. Den som vill säga upp avtalet skall göra det inom samma tid från det han fick del av beslutet. Iakttas inte tiden, är rätten till talan eller uppsägning förlorad.

6 §

Beslut enligt denna lag gäller även nya medlemmar.

Villkor för bildande

7 §

För att ett viltvårdsområde skall få bildas krävs att bildandet

1. främjar vården av den eller de viltarter som samordningen avser,
2. är lämpligt med hänsyn till områdets belägenhet och omfång,
3. medges av en majoritet av fastighetsägarna inom området.

Majoriteten skall utgöra minst fyra femtedelar av antalet fastighetsägare och dessa skall äga minst fyra femtedelar av viltvårdsområdets areal. I ett omarronderingsområde enligt 1 § jordförvärvslagen (1979:230) gäller i stället att majoriteten skall utgöra minst hälften av antalet fastighetsägare och att dessa skall äga minst hälften av viltvårdsområdets areal.

Vid omröstning har varje fastighetsägare, oavsett om han äger en eller flera fastigheter, en röst. Personer som äger en fastighet med samäganderätt har en röst tillsammans.

8 §

I ett viltvårdsområde får inte någon fastighet tas in som med hänsyn till omfång eller användning saknar betydelse för verksamheten i viltvårdsområdet.

En fastighet som lämpligen kan bestå som en egen enhet för viltvård får inte anslutas till ett viltvårdsområde utan ägarens samtycke. Detsamma gäller om det är fråga om flera fastigheter som har samma ägare.

Förfarandet vid bildandet

9 §

Ansökan om bildande av ett viltvårdsområde får göras av den som äger en fastighet som avses ingå i området. Ansökan skall göras hos länsstyrelsen.

10 §

Ansökningshandlingarna skall innehålla

1. uppgifter om vilka fastigheter som avses ingå i viltvårdsområdet, deras areal och ägarnas namn och adresser samt en karta över viltvårdsområdet,
2. förslag till stadgar för viltvårdsområdesföreningen,
3. utredning om fastighetsägarnas inställning till frågan om viltvårdsområdets bildande.

11 §

Frågan om bildande av ett viltvårdsområde skall utredas vid en förrättning under ledning av en förrättningsman, om det inte är uppenbart att förutsättningar för bildandet saknas.

Länsstyrelsen får dock utan föregående förrättning besluta att bilda ett viltvårdsområde, om alla fastighetsägare är ense om detta eller om förrättning annars inte anses nödvändig.

12 §

Förrättningsmannen skall med ledning av ansökningshandlingarna och andra uppgifter som framkommit föreslå vilka fastigheter som bör ingå i viltvårdsområdet och vilka stadgar som bör gälla för viltvårdsområdesföreningen.

Förslagen skall behandlas vid sammanträde inför förrättningsmannen.

13 §

Förrättningsmannen skall kalla fastighetsägarna till sammanträdet. Kallelsen skall innehålla en kort beskrivning av den planerade områdesbildningen och uppgifter om tid och plats där ansökningshandlingarna finns tillgängliga. Kallelsen skall i god tid före sammanträdet delges fastighetsägarna.

Bestämmelserna i första stycket gäller i tillämpliga delar även då ett nytt sammanträde utsätts. Om det vid ett sammanträde har tillkännagetts tid och plats för nästa sammanträde, behöver kallelse inte delges den som kallats i föreskriven ordning till det sammanträde då tillkännagivandet skett.

14 §

Vid förrättningen skall fastighetsägarna få möjlighet att yttra sig och lägga fram utredning i frågor som är av betydelse för bildandet.

15 §

Förrättningsmannen skall lämna ett utlåtande om viltvårdsområdet bör bildas. I så fall skall förrättningsmannen i utlåtandet ta in förslag om vilka fastigheter som området skall omfatta och förslag till stadgar för viltvårdsområdesföreningen.

Förrättningen avslutas genom att utlåtandet och övriga förrättningshandlingar läggs fram för fastighetsägarna på tid och plats som bestämts vid ett sammanträde. Handlingarna skall sedan finnas tillgängliga för granskning under en månad.

Efter denna tid skall förrättningsmannen till länsstyrelsen skicka förrättningshandlingarna och de invändningar som kan ha framställts.

Stadgar

16 §

I en viltvårdsområdesförenings stadgar skall anges

1. om sådan jakt som avses i 23 § första stycket skall bedrivas inom området,
2. i vilken utsträckning föreningen skall ha rätt att besluta i frågor som avses i 23-26 §§,
3. de förutsättningar som skall gälla för föreningens beslut i frågor som avses i 23-25 §§,
4. vilka riktlinjer i övrigt som skall gälla för föreningens verksamhet,
5. grunderna för bestämmande av avgifter till föreningen,
6. grunderna för beslut om tillfällig avstängning från områdesjakt och gemensamhetsjakt.

17 §

Ett beslut om ändring av stadgarna i de hänseenden som avses i 16 § får inte tillämpas innan det har fastställts av länsstyrelsen.

Organisation

18 §

För viltvårdsområdesföreningen skall det finnas en styrelse. Innan styrelsen har utsetts kan föreningen inte förvärva rättigheter eller ta på sig skyldigheter. Styrelsen företräder föreningen mot tredje man.

19 §

Medlemmarnas rätt att delta i viltvårdsområdesföreningens angelägenheter utövas på föreningsstämman.

20 §

I fråga om rösträtt och beslut på föreningsstämman gäller, om inte annat följer av särskild bestämmelse i denna lag,

1. att rösträtt i frågor som avses i 23-25 och 27-29 §§ tillkommer endast medlemmar som är fastighetsägare, som därvid har en röst vardera, om inte någon sådan medlem begär att röstetalet i stället skall beräknas efter fastighetens areal,

2. att varje medlem har en röst i övriga frågor,

3. att ingen får rösta för mer än en femtedel av det röstetal som företräds på stämman,

4. att den mening som har fått det högsta röstetalet gäller som stämmans beslut,

5. att vid lika röstetal val avgörs genom lottning och i andra frågor den mening gäller som stöds av de flesta röstande eller, om antalet röstande är lika, av stämmans ordförande,

6. att ett beslut om ändring av stadgarna är giltigt om det har fattats på två på varandra följande stämmor och inte bestrids av mer än en femtedel av fastighetsägarna eller av de fastighetsägare som äger mer än en femtedel av viltvårdsområdets areal,

7. att beslut om ändring av stadgarna är giltigt endast om ändringsförslaget funnits med i kallelsen till stämman.

Särskilda villkor för vissa beslut

21 §

En viltvårdsområdesförenings beslut enligt 23-25 och 27-29 §§ skall fattas på en föreningsstämma.

Verksamhet

22 §

En viltvårdsområdesförenings beslut i andra viltvårdsfrågor än de som anges i 23-26 §§ får inte mot någons vilja medföra inskränkning i dennes rätt att jaga eller på annat sätt nyttja en fastighet inom viltvårdsområdet.

En viltvårdsområdesförening får fatta beslut enligt 23-27 §§ endast om det anges i stadgarna.

23 §

I den utsträckning det är förenligt med jaktlagstiftningens bestämmelser om jakttider och om tillstånd till jakt får en viltvårdsområdesförening, om det behövs med hänsyn tagen till viltvården, besluta att älg, kronhjort och dovhjort samt rådjur och annat småvilt får jagas

1. inom hela viltvårdsområdet oberoende av fastighetsgränserna (områdesjakt),
2. och därvid bara tillsammans med andra jakträttshavare inom området (gemensamhetsjakt).

Om områdesjakt skall bedrivas får en viltvårdsområdesförening besluta om avskjutningens omfattning och inriktning.

24 §

I den utsträckning det är förenligt med jaktlagstiftningens bestämmelser om jakttider och om tillstånd till jakt får en viltvårdsområdesförening vidare besluta om områdesjakt och gemensamhetsjakt efter björn, järv, varg, lo och vildsvin om det uppenbart behövs för att begränsa skador av sådant vilt.

25 §

En viltvårdsområdesförening får besluta att det skall krävas tillstånd (jakträttsbevis) för områdesjakt och gemensamhetsjakt enligt 23 och 24 §§. Föreningen får kräva visst minsta arealinnehav för att en fastighetsägare skall tilldelas fler än ett jakträttsbevis.

26 §

En viltvårdsområdesförening får besluta att en medlem eller en jakträttshavare som bryter mot en regel som har beslutats med stöd av 23-25 §§ skall avstängas från områdesjakt och gemensamhetsjakt. Ett sådant beslut får inte avse längre tid än ett år.

Vilt som dödats i strid med viltvårdsområdesföreningens avskjutningsregler tillfaller föreningen.

27 §

En viltvårdsområdesförening får i sina stadgar uppställa krav på föreningens tillstånd för upplåtelse och överlåtelse av jakträtt inom ett viltvårdsområde.

Tillstånd får vägras endast om

1. den som jakträtten upplåts eller överlåts till inte förfogar över mark inom viltvårdsområdet av sådan storlek som anges i föreningens stadgar,
2. upplåtelsen eller överlåtelsen annars kan anses olämplig med hänsyn till viltvården eller på annat sätt är till avsevärd olägenhet för medlemmarna.

Viltvårdsområdesföreningen får upplåta rätt till områdesjakt.

28 §

På begäran av en fastighetsägare som av ideella skäl motsätter sig jakt skall hans fastighet undantas från områdesjakt och gemensamhetsjakt.

29 §

En viltvårdsområdesförening får bestämma att avgifter skall betalas för jakten inom viltvårdsområdet och för vilt som fålls.

30 §

En viltvårdsområdesförening får inte bedriva verksamhet som är främmande för det ändamål som viltvårdsområdet skall tillgodose.

Beslut med stöd av denna lag får inte vara så ingripande att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom den berörda delen av en fastighet inom området.

Ändring och upplösning av viltvårdsområde

31 §

På ansökan av styrelsen för de viltvårdsområdesföreningar som berörs kan länsstyrelsen besluta att

1. föra samman flera viltvårdsområden till ett viltvårdsområde,
2. dela upp ett viltvårdsområde i flera viltvårdsområden.

För en sådan ombildning gäller villkoren för och förfarandet vid bildande av viltvårdsområde.

32 §

På ansökan av viltvårdsområdesföreningens styrelse får länsstyrelsen besluta att en fastighet skall anslutas till viltvårdsområdet. För sådan anslutning fordras medgivande av fastighetens ägare och, om fastigheten ingår i ett annat viltvårdsområde, av viltvårdsområdesföreningen för det området.

33 §

På ansökan av fastighetens ägare eller viltvårdsområdesföreningen får länsstyrelsen besluta att ur viltvårdsområdet utesluta

1. en fastighet som på grund av ändrad användning eller annars saknar väsentlig betydelse för verksamheten inom området,
2. en fastighet eller flera fastigheter med samma ägare som kan utgöra en egen enhet för viltvård, om övriga fastigheter inom viltvårdsområdet kan bestå som ett lämpligt sådant område.

Om fastighetsägaren och viltvårdsområdesföreningen är ense om en uteslutning som avses i första stycket 1 får föreningen besluta i frågan.

34 §

Länsstyrelsen kan besluta att viltvårdsområdet skall upphöra och viltvårdsområdesföreningen skall upplösas om

1. fler än en femtedel av fastighetsägarna, eller de fastighetsägare som äger mer än en femtedel av viltvårdsområdets areal, på en föreningsstämma uttalar sig för en upplösning,
2. viltvårdsområdesföreningen saknar styrelse, eller
3. viltvårdsområdesföreningen allvarligt missköter förvaltningen av viltvårdsområdet.

Om viltvårdsområdet finns inom ett omarronderingsområde enligt 1 § jordförvärvslagen (1979:230) gäller i stället för vad som sägs i första stycket 1 att fler än hälften av fastighetsägarna, eller de fastighetsägare som äger mer än hälften av viltvårdsområdets areal, skall ha uttalat sig för en upplösning.

Vid omröstning i frågan om upplösning gäller 7 § tredje stycket.

Beslut om upplösning enligt första stycket 1 får meddelas tidigast tre år från det att beslutet om bildande av viltvårdsområdet vann laga kraft.

35 §

Länsstyrelsen får förordna att frågor som avses i 31, 33 eller 34 § skall utredas vid förrättning innan länsstyrelsen beslutar.

För förfarandet vid sådan förrättning gäller 12-15 §§ i tillämpliga delar.

36 §

Vid upplösning av en viltvårdsområdesförening gäller bestämmelsen i 62 § lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter.

Om en viltvårdsområdesförening är försatt i konkurs och denna avslutas utan överskott, är föreningen utan hinder av första stycket upplöst när konkursen avslutats.

Överklagande

37 §

Beslut av viltvårdsområdesföreningens stämma eller styrelse får överklagas hos länsstyrelsen av den vars rätt berörs av beslutet, om beslutet gått honom eller henne emot, i frågor som gäller

1. jakt och annan viltvård,
2. medlemskap i föreningen enligt 4 §,
3. avstängning från områdesjakt enligt 26 §,
4. upplåtelse och överlåtelse av jakträtt enligt 27 §,
5. avgift enligt 29 §, eller
6. uteslutning ur föreningen enligt 33 § andra stycket.

Överklagandet skall ha kommit in till länsstyrelsen inom fyra veckor från dagen för beslutet. I fråga om överklagande av styrelsens beslut räknas dock tidsfristen från den dag klaganden fick del av beslutet.

Föreningsstämmans eller styrelsens beslut skall gälla även om det har överklagats, om inte länsstyrelsen beslutar annat.

38 §

Länsstyrelsens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Då beslut som länsstyrelsen, länsrätten eller kammarrätten meddelar enligt denna lag angår så många att en kopia av beslutet inte lämpligen kan skickas till

var och en av dem, skall meddelande om beslutet införas i ortstidning. Tiden för överklagande skall räknas från den dag kungörandet har skett.

Länsstyrelsens beslut gäller omedelbart om inte något annat anges i beslutet.

Övergångsbestämmelser

2000:592

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001 då lagen (1980:894) om jaktvårdsområden upphör att gälla.
2. Ett jaktvårdsområde som finns vid lagens ikraftträdande skall anses som ett viltvårdsområde bildat enligt denna lag. För ett sådant jaktvårdsområde och den förening som förvaltar området gäller lagen med det undantag som anges i 3.
3. Bestämmelsen i 26 § får endast tillämpas på sådana överträdelser som skett efter det att lagen trätt i kraft.
4. Om en förenings stadgar strider mot bestämmelserna i lagen skall styrelsen utan dröjsmål lägga fram förslag till föreningsstämman om den ändring som behövs.
5. Om bestämmelserna i den nya lagen innebär ändrade förutsättningar för upplåten jakträtt och värdet av upplåtelsen därigenom minskas, får nyttjanderättshavaren säga upp avtalet. Den som vill säga upp avtalet skall göra det inom tre månader från det att denna lag trätt i kraft. Om han inte gör det inom denna tid har han förlorat rätten att säga upp avtalet på denna grund.

2. Normalstadgar med kommentarer

Viltvårdsområdets omfattning

Viltvårdsområdet består av de fastigheter (delar av fastigheter) och samfälligheter, som anges i länsstyrelsens beslut eller i bilaga till detta. Av en hos länsstyrelsen förvarad karta framgår viltvårdsområdets omfattning och gränser. Till fastigheterna (fastighetsdelarna) och samfälligheterna hörande vattenområden ingår i viltvårdsområdet, om inte annat anges i länsstyrelsens beslut.

Har sedan viltvårdsområdet bildats anslutning eller uteslutning skett av fastighet (fastighetsdel) eller samfällighet framgår detta av fastighetsförteckningen, vilken genom föreningen hålls aktuell.

Hur håller man fastighetsförteckningen (röslängden) aktuell?

Viltvårdsområdets beståndstid

Viltvårdsområdet består till dess länsstyrelsen beslutar om föreningens upplösning. Sådant beslut får inte meddelas innan tre år har förflutit från det beslutet om bildande av viltvårdsområdet vann laga kraft.

Definitioner

Områdesjakt: Jakt inom hela viltvårdsområdet oberoende av fastighetsgränserna.

Gemensamhetsjakt: Jakt får inte bedrivas enskilt utan endast tillsammans med övriga jakträttshavare.

Fastighet: Med fastighet avses även del av fastighet

1 §

ÄNDAMÅL, MEDLEMSKAP

Föreningens syfte är att främja viltvården genom en samordning av jakten och åtgärder till skydd och stöd för viltet

Den som äger en fastighet som ingår i viltvårdsområdet är medlem i föreningen. Sådan medlem kallas fastighetsägare.

Den som genom godkänd upplåtelse har rätt att under minst ett år jaga på en fastighet som ingår i viltvårdsområdet skall på begäran antas som medlem i föreningen under upplåtelsestiden om inte särskilda skäl föranleder annat.

För att bli medlem utan att vara fastighetsägare krävs en begäran som skall behandlas av årsstämman!

2 § RÖSTRÄTT OCH BESLUT

A. Jaktstämma

Föreningsstämman – i fortsättningen benämnd *jaktstämman* - är föreningens högsta beslutande instans.

Medlemmarnas rätt att delta i beslut rörande föreningens angelägenheter utövas på jaktstämma.

I frågor rörande

- *områdesjakt och gemensamhetsjakt* – därtill eventuella beslut om avskjutningens omfattning och inriktning,
  - *jakträttsbevis* för områdesjakt och gemensamhetsjakt,
  - *tillstånd* för upplåtelse och överlåtelse av jakträtt,
  - *fridlysning* av fastighetsägares - som av ideella skäl motsätter sig jakt – fastighet,
  - *avgifter* som skall betalas för jakten inom viltvårdsområdet och för vilt som fälls,
- har endast medlemmar som är fastighetsägare rösträtt. I övriga frågor äger alla medlemmar rösträtt.

Om en fastighet är samägd måste alla delägare vara överens. Om inte alla delägare är närvarande på stämman måste fullmakt finnas för de ej närvarande för att rösterna skall vara giltiga.

En röst per medlem, oavsett fastighetsägare eller inte i alla frågor som inte räknas upp i den ovanstående listan!

Rösträtt utövas personligen, genom ombud eller genom behörig företrädare.

Varje medlem har en röst. På begäran av fastighetsägare skall röstetalet i fråga där endast fastighetsägare har rösträtt i stället beräknas efter fastigheternas i området ingående areal. Ingen får rösta för mer än en femtedel av det på stämman företrädda röstetalet. Denna begränsning omfattar också fall då röstning görs med fullmakt från annan.

Fastighetslängden är viktig om någon begär röstning efter areal! Efter kammarrättsdom sommaren 2004 gäller det exakta arealtalet då röstning sker efter fastigheternas storlek d.v.s. en röst/hektar. Detta görs endast på begäran!

Som jaktstämmans beslut gäller den mening som erhållit det högsta röstetalet. Vid lika röstetal avgörs val genom lottning och i andra frågor gäller den mening som biträds av stämmans ordförande. Är denne ej röstberättigad avgörs frågan genom lottning. Stämmans ordförande utses av medlemmarna.

Detta är inte en fråga som täcks av lagens § 20, alltså är det inte uteslutande en fastighetsägarfråga. Detta gäller även val av ordförande och ledamöter i styrelsen för området.

Medlem har yttrande- och förslagsrätt även i sådana frågor i vilka han inte har rösträtt.

B. Styrelse

För föreningen finns en styrelse.

Medlemmarna utser på jaktstämma ordförande och övriga ledamöter i styrelsen. Styrelseledamöter och suppleanter skall vara medlemmar i föreningen. Minst halva antalet ledamöter i styrelsen skall vara fastighetsägare eller ställföreträdare för fastighetsägare.

Styrelsen är beslutsför när fler än hälften av antalet styrelseledamöter är närvarande.

Som styrelsens beslut gäller den mening som erhållit de flesta rösterna eller vid lika röstetal den mening som biträds av ordföranden.

3 §

JAKTUTÖVNING

A. Jakt efter älg

Jakten efter älg bedrivs i form av en för de jaktberättigade gemensam angelägenhet, *gemensamhetsjakt*, eller som jakt inom *egen sektion*.

Gemensamhetsjakt innebär inte att alla måste delta, men alla måste få möjlighet att delta på rimliga villkor.

Gemensamhetsjakten skall organiseras och ledas av jaktledare som utses av jaktstämma eller på jaktstämman uppdrag av styrelsen.

För jaktledare skall finnas av jaktstämman fastställd instruktion. Deltagare i gemensamhetsjakt är skyldig att följa jaktledarens anvisningar.

Jaktstämma beslutar om villkoren för deltagande i jakten, avskjutningens omfattning och inriktning, tid och sätt för jaktutövningen samt grunderna för fördelning av jaktbyte. ***Viktigt att göra dessa beslut tydliga på stämman!***

Jaktberättigade, som ensamma eller tillsammans har jakträtt på område om minst ..... hektar som är lämpligt att utgöra egen sektion kan förbehålla sig älgjakten därpå om detta inte är olämpligt från viltvårdssynpunkt. Jaktstämman beslutar om sådan sektionsindelning. De som har rätt till jakt inom egen sektion utser själva jaktledare, beslutar om tid och sätt för jaktutövningen samt beslutar om grunderna för fördelning av jaktbyte. I övrigt beslutar jaktstämma.

En sektionsindelning kan inte ske om inte en föreningsstämma har godkänt det. Det räcker inte att man har det fastställda arealtalet klart för att genomdriva en sektionsbildning stämman måste också anse det lämpligt!

B. Jakt efter annat vilt än älg (övrig jakt)

I. Jakten bedrivs av envar jaktberättigad på det område där han har jaktutövningsrätt. Jaktberättigade har dock rätt att sammansluta sina marker för gemensam jaktutövning.

II. Jakten bedrivs av envar jaktberättigad inom hela viltvårdsområdet – *områdesjakt*.*

Vid bildandet av området måste en av dessa två varianter väljas, det som ej gäller stryks/raderas! Det normala i Norrbotten är ett ”typ II-område”

Jaktberättigade, som ensamma eller tillsammans har jakträtt på område om minst ..... hektar kan förbehålla sig jakt på detta område om detta inte är olämpligt från viltvårdssynpunkt. De som har rätt till jakt inom särskild sektion har jaktutövningsrätt inom hela sektionen.

Jaktstämman beslutar om avskjutningens omfattning och inriktning.

* När det gäller områdesjakt efter björn, järv, varg, lo och vildsvin får jaktstämman besluta om sådan jakt **endast om det uppenbart behövs för att begränsa skador av sådant vilt.** Sådant beslut skall fattas årligen på årsstämma.

*Jakt efter dessa djur ingår i ”övrig jakt” vilket gör att man endast jakträtt på dessa vilt om man löst ett jaktkort för övrigt vilt! Jaktstämman kan dock besluta om ett särskilt jakträttsbevis alternativt gästkort för t.ex. björn.
För att områdesjakt skall ske inom området måste beslutet formuleras så att detta skall ske för att begränsa skador av björn (gäller även lo och vildsvin)
Om man vill ha beslut på jaktstämman att rovdjursjakten skall ske gemensamt måste detta framgå av stadgarna i denna paragraf, t.ex. med texten:
”Om beslut tas om områdesjakt efter björn eller lo har stämman rätt att besluta om denna skall ske som gemensamhetsjakt eller ej.”
I samband med älgjakt är älgjaktledaren ansvarig för jakt efter det vilt som är tillåtet de dagarna, under övrig tid kan jaktledare för björn utses respektive jaktdag inom de medlemmar som avser att jaga.*

Särskilda bestämmelser 3 §.

.....

4 § JAKTRÄTTSBEVIS OCH JAKTGÄSTBEVIS

För jakt inom viltvårdsområdet som bedrivs som områdesjakt och/eller gemensamhetsjakt erfordras jakträttsbevis eller jaktgästbevis i den utsträckning som anges i denna paragraf.

Bevis utfärdas av den som stämman eller styrelsen utser.

Beroende på vilket alternativ modell ni valde under § 3b så stryks/raderas motsvarande nedanstående alternativ också i denna paragraf. Var också noga med att markera om ett nytt jakträttsbevis kan utfärdas för varje påbörjat antal hektar eller för fulla antalet hektar!

Alt I. Allt efter sin i viltvårdsområdet ingående areal är varje jakträttshavare berättigad att lösa ett för jakt efter älg gällande jakträttsbevis för varje påbörjat/fullt .....tal hektar.

Alt II. Allt efter sin i viltvårdsområdet ingående areal är varje jakträttshavare berättigad att lösa ett för jakt efter älg gällande jakträttsbevis för varje påbörjat/fullt ..... tal hektar och/eller ett för övrig jakt gällande jakträttsbevis för varje påbörjat/fullt .....tal hektar.

Fastighetsägare som inte disponerar fullt arealtal är dock alltid berättigad att lösa ett jakträttsbevis av vardera slaget.

Den som har jakträtt genom avtal skall för varje jakträttsbevis disponera jakt på minst det antal hektar som anges i tredje alternativt fjärde stycket.

Jaktberättigad kan, i den utsträckning och på de villkor jaktstämman beslutar, erhålla särskilt jakträttsbevis avseende jakt efter viss eller vissa viltarter eller jakt under viss tid.

Jaktgästbevis får lösas på de villkor och i den omfattning jaktstämman beslutar. Jaktstämman kan även besluta om särskilda villkor för jakt på grund av jaktgästbevis.

Där två eller flera samfällt är ägare av fastighet bör jakträttsbevis utställas på delägarna gemensamt men sådant bevis gäller endast för en delägare i sänder.

Ägs fastighet av dödsbo, bör jakträttsbevis utställas på dödsboet. Sådant bevis gäller endast för en dödsbodelägare i sänder.

Ägs fastighet av bolag, förening eller annan juridisk person än dödsbo, bör jakträttsbevis utställas på fysisk person i enlighet med anmälan till styrelsen.

Jaktstämman kan på ansökan besluta om utfärdande av extra jakträttsbevis i det fall där samäganderätts-, dödsboförhållanden eller andra särskilda förhållanden motiverar detta.

Särskilda bestämmelser 4 §: .....

.....

5 §

AVVISNING OCH AVSTÄNGNING FRÅN GEMENSAMHETSJAKT

Jaktledare har rätt att med omedelbar verkan från fortsatt deltagande i gemensamhetsjakt, avvisa den som:

1. bryter mot av jaktstämman fastställda regler för jaktutövningen,
2. inte följer jaktledares anvisningar för jakten,
3. handskas vårdslöst med skjutvapen,
4. är onykter.

Jaktledare skall snarast anmäla en avvisning till styrelsen. Styrelsen kan besluta att från jakt avstänga en medlem eller en jakträttshavare som bryter mot jaktstämmans beslut om avskjutningens omfattning och inriktning, jagar på mark som fridlysts eller jagar utan jakträttsbevis. Avstängning får ske för en tid av längst ett år. Före sådant beslut skall den berörde beredas tillfälle att yttra sig.

Tänk på att detta kräver klara regler och anvisningar från stämman till jaktledare och jaktdeltagare samt från jaktledare till jaktdeltagare. Instruktioner till jaktledare och jakt-PM till deltagarna minskar risken för konflikter om någon begår ett fel

6 §

AVGIFTER

Jaktstämman fastställer avgifter för jakträttsbevis och jaktgästbevis. Avgiften får inte bestämmas till olika belopp för jakträttsbevis av samma slag.

En förening får t.ex. inte tillämpa olika avgifter för jakträttsbevis beroende på om det löses av bybor eller någon från annan ort

För särskilda jakträttsbevis får dock avgifterna fastställas till olika belopp allt efter den jaktutövningsrätt som beviset medger.

Detta kan t.ex. gälla kostnadsfria jaktkort avseende särskilt björnkort, fällfångst eller annan jakt efter små rovdjur som mink, räv, kråka m.m.

Avgifternas storlek skall anpassas till och utnyttjas för föreningens verksamhet.

Avgift för älgkortet bör anpassas efter kostnaden för älgjakten, kostnaden för småviltkortet bör anpassas efter de utgifter man har för småviltet. Gemensamt bör småviltjägare och älgjägare betala för viltvårdsområdets allmänna organisation, styrelsearbete m.m.

Jaktstämman kan även besluta om särskilda avgifter för fällt villebråd.

Avgifter avseende fällt villebråd skall enligt jaktstämmas beslut utdelas till fastighetsägarna i proportion till deras arealinnehav inom viltvårdsområdet.

Kom ihåg att en förening aldrig får utdöma böter för förseelser!

7 §

UPPLÅTELSE OCH ÖVERLÅTELSE

Jakträtt och jaktutövningsrätt kan upplåtas eller överlåtas genom

- A. Avtal om upplåtelse av jakträtt eller av jaktutövningsrätt
- B. Överlåtelse av jakträttsbevis.
- C. Inbjudan av jaktgäst.

A. Avtal om upplåtelse av jakträtt m.m.

Avtal om upplåtelse av jakträtt skall upprättas skriftligen. Upplåtelsen skall för att berättiga till jakt inom viltvårdsområdet godkännas av jaktstämman. Godkännande får vägras endast om den till vilken jakträtt upplåts inte förfogar över mark inom viltvårdsområdet av sådan storlek som anges i 4 § eller om upplåtelsen annars kan anses olämplig med hänsyn till viltvården eller på annat sätt är till avsevärd olägenhet för medlemmarna.

Kom ihåg att detta skall vara en punkt på stämmans dagordning. Om stämman anser att behov finns att ta beslut om att godkänna jakträttsavtal så sent som möjligt innan jakten kan en extra stämma hållas för detta syfte.

B. Överlåtelse av jakträttsbevis

Överlåtelse av jakträttsbevis får ske, till annan fastighetsägare som löst eget bevis, till fastighetsägares make, föräldrar, syskon, barn, barnbarn och deras makar (samboende) eller till någon som hör till överlåtarens hushåll eller har fast anställning hos fastighetsägaren. Sådan överlåtelse skall anmälas till styrelsen.

En överlåtelse innebär att en full jakträtt kan överlåtas även om fastighetsägaren inte förfogar över en sådan areal som anges i §4

Fastighetsägare får överlåta jakträttsbevis till föreningen. Sådant bevis kan av föreningen vidareöverlåtas.

Vid överlåtelse skall på jakträttsbeviset antecknas namnet på den till vilket beviset överlåtits samt den tid överlåtelsen omfattar. Överlåtelsen är inte giltig utan sådan anteckning, som skall vara undertecknad av fastighetsägaren.

C. Inbjudan av jaktgäst

Jaktgäster får inbjudas enligt av jaktstämman beslutade regler. Rätten att lösa jaktgästbevis får överlåtas till föreningen. Sådant bevis kan av föreningen vidareöverlåtas.

8 §

SÄRSKILD FRIDLYSNING

På begäran av fastighetsägare som av ideella skäl motsätter sig jakt skall hans fastighet undantas från områdesjakt och gemensamhetsjakt så länge jakt inte utövas av fastighetsägaren själv eller av någon till vilken han upplåtit sin rätt. Ansökan om fastighets fridlysning skall ske hos styrelsen. Fråga om fridlysning prövas vid jaktstämma.

Fridlysning innebär inte att fastigheten har lämnat området, den ingår fortfarande som arealgrundande fastighet vid licenstilldelning. Vilt får inte jagas på fastigheten, men vilt som faller på marken under jakt eller av annan orsak tillfaller viltvårdsområdesföreningen som är jakträttshavare på hela det område föreningen omfattar

9 §

ÅTGÄRDER FÖR VILTVÅRD

Fastighetsägare är skyldig att tåla att åtgärder som behövs för viltvården vidtas på hans fastighet om det inte medför inskränkning i hans rätt att jaga eller på annat sätt nyttja en fastighet inom viltvårdsområdet

10 §

VILTSTATISTIK

Den som jagat inom området, löst eller övertagit jakträttsbevis eller jaktgästbevis är skyldig att årligen, före dag som styrelsen bestämmer själv eller genom sin jaktvärd, till styrelsen lämna skriftlig uppgift på det antal vilt av varje slag han fällt eller fångat inom viltvårdsområdet under den tid beviset omfattat.

11 § ORDINARIE JAKTSTÄMMA

Ordinarie jaktstämma hålls årligen på tid och plats som styrelsen bestämmer, dock senast den .....

Vid denna stämma skall följande ärenden behandlas:

1. Val av ordförande för stämman
2. Anmälan om protokollförare
3. Val av två justeringsmän
4. Fråga om stämman utlysts i behörig ordning
5. Fastställande av röstlängd
6. Styrelsens och revisorernas berättelser och fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
7. Fråga om användning av eventuellt överskott från föregående räkenskapsår
8. Styrelsens förslag till utgifts- och inkomststat
9. Fastställande av regler för jaktutövning och viltvård samt instruktioner för jaktledare
10. Fastställande av avgifter för jakträttsbevis, jaktgästbevis samt i förekommande fall för fällt villebråd under jaktåret
11. Framställningar från styrelsen och motioner från medlemmarna
12. Frågor om föreningens tillstånd för upplåtelse och överlåtelse av jakträtt inom viltvårdsområdet
13. Antagande av medlemmar
14. Val av ordförande i styrelsen
15. Val av övriga styrelseledamöter jämte suppleanter
16. Val av revisorer jämte suppleanter
17. Val av de personer som skall utfärda jakträtts- och jaktgästbevis
18. Bestämmande av sättet för delgivning av jaktstämman och styrelsens beslut samt för kallelse till jaktstämma
19. Val av valberedning
20. ....
21. Övriga frågor.

12 § EXTRA JAKTSTÄMMA

Extra jaktstämma skall hållas då styrelsen finner anledning därtill eller då det begärts av mer än en femtedel av fastighetsägarna, eller då de fastighetsägare som äger mer än en femtedel av viltvårdsområdets areal uttalar sig härför. Vid extra stämma får beslut fattas endast i ärenden som angetts i kallelsen.

13 § KALLELSE TILL JAKTSTÄMMA

Kallelse till jaktstämma skall ske senast ..... dagar före stämman.

14 § MOTIONER

Medlem kan genom motion väcka förslag rörande föreningens verksamhet. Motion skall vara styrelsen tillhanda senast under ..... månad.

15 § Styrelsen

Styrelsen skall ha sitt säte i ..... och skall bestå av ordförande samt ..... ledamöter och ..... suppleanter.

Styrelseledamöter och suppleanter utses för ett år i sänder, om inte jaktstämma beslutar annat.

16 § STYRELSENS ÅLIGGANDEN

Styrelsen företräder föreningen, ansvarar för dess tillgångar, förvaltar dess angelägenheter och verkställer jaktstämmans beslut.

Det åligger styrelsen:

1. att föra noggranna räkenskaper,
2. att hålla fastighets- och medlemsförteckning aktuell och före varje jaktstämma upprätta röstlängd

Kommentar:

Ändring av äganderätten till eller omfattningen av en i viltvårdsområdet ingående fastighet skall av ägaren anmälas till styrelsen, som har att införa sådan ändring i fastighetsförteckningen. Detsamma gäller om ansluten fastighet erhåller ändrad fastighetsbeteckning.

3. att till jaktstämman inkomma med förslag till viltvårdsåtgärder och förslag till regler för jaktutövningen under jaktåret, vilka regler bör avse:
  - a) avskjutningens omfattning och inriktning med hänsyn till vilttillgång och viltskador,
  - b) avgifter för jakträttsbevis och jaktgästbevis,
  - c) eventuella avgifter för visst slag av vilt som fälls,
  - d) underlättande av annan jakt under den tid älgjakt bedrivs, samt
  - e) former för gemensamhetsjakt och krav på skjutprov.
4. att genom den som stämman därtill utser, utfärda och utlämna jakträttsbevis och jaktgästbevis,
5. att i förekommande fall tillse att licensansökningar o. dyl. inges till vederbörande myndighet,
6. att ansvara för genomförandet av beslutade viltvårdsinsatser, genomföra jaktbevakning samt hålla viltvårdsområdets gränser markerade,
7. a) att medverka till frivilliga byten av jakträtt och arrendering i samordnande syfte
b) att avge förslag i frågor som avser överlåtelse av jakträttsbevis och jaktgästbevis till föreningen och om villkoren vid vidareöverlåtelse,

17 §

RÄKENSKAPSPERIOD, REVISION

Föreningens räkenskapsperiod omfattar tiden .....

För granskning av styrelsens förvaltning och föreningens räkenskaper utses årligen på jaktstämman en eller två revisorer och en eller två suppleanter.

Räkenskaperna skall vara avlämnade till revisorn (revisorerna) senast 14 dagar efter räkenskapsårets utgång och revisionen avslutad före närmast följande ordinarie jaktstämman.

18 §

ÖVERKLAGANDE AV BESLUT

Beslut av jaktstämman eller styrelse kan i den ordning och omfattning som följer av lag om viltvårdsområden överklagas hos länsstyrelsen av den vars rätt berörs av beslutet, om beslutet gått denne emot.

19 §

ÄNDRING AV STADGAR

Beslut om ändring av stadgarna fattas på jaktstämman. Beslut är giltigt endast om det har fattats på två på varandra följande stämmor och inte bestrids av mer än en femtedel av fastighetsägarna eller av de fastighetsägare som äger mer än en femtedel av

viltvårdsområdets areal och, om beslutet avser 1-9 och 18-20 §§, fastställts av länsstyrelsen.

Beslut om ändring av stadgarna är giltigt endast om ändringsförslaget funnits med i kallelsen till stämman.

**20 §
UPPLÖSNING AV FÖRENINGEN**

Upplösning av föreningen kan ske på sätt som anges i lagen om viltvårdsområden.

Särskilda bestämmelser att tillföras viss §

.....

Viltvårdsområdets huvudsakliga omfattning

.....

3. Övningsuppgifter till A & O i VVO

Hur löser ni dessa uppkomna situationer inom ert VVO?

1. Val av mötesordförande

Föreslagen som ordförande för mötet är en välkänd person i området, van vid att leda möten och styrelser. Han är vare sig medlem i föreningen eller fastighetsägare i området. Är denna person valbar som mötesordförande?

2. Protokollförda beslut

Är dessa beslut lämpliga och kommer de att hålla om de överklagas till Länsstyrelsen?

- a) "Beslöt att uppehåll med all småviltjakt skall gälla från 1 – 13 september"
- b) "Beslöt att endast de som har löst jaktkort för älg får bedriva jakt efter björn"

3. Problem vid fastställande av avgift för jakträttsbevis

Hur löser du som mötesordförande följande diskussion?

- Styrelsen har lagt ett förslag på 250 kr för ett jakträttsbevis
- August Vråk föreslår 200 kr. August är medlem men inte fastighetsägare, han har heller ingen fullmakt.
- Karl-Evert Blom yrkar på 300 kr. Han är fastighetsägare men har arrenderat ut jakten på all sin mark till Sigrid Ask. I jaktarrendet har han också lämnat fullmakt åt Sigrid att företräda honom på jaktstämman. Sigrid är inte närvarande.
- Oskar Blyg är markägare och begär röstning. Han anser att röstningen ska vara slutet med röstsedel
- Bertil Björk, fastighetsägare, anser att omröstningen skall ske efter areal.
- Sent omsider anländer Sigrid Ask och undrar vem som ska rösta, hon eller Karl-Evert.
- Valfrid Gran, fastighetsägare, anser att det är nog med tjafs. "Vi avgör med handuppräknning – en man en röst"

Vilka olika avgiftsnivåer skall tas upp till omröstning, vem ska rösta och på vilket sätt?

4. Jakträtt

Inom ert VVO har ni beslutat om en minimiareal på 50 hektar för att lösa ett jakträttsbevis för de som inte är fastighetsägare. Området är totalt 1 500 hektar. För att skapa sammanhållning i byn har och fastighetsdelägare, barn och barnbarn till fastighetsägare samt de som bor i byn fått jaga och fått del i köttdelelingen. Viss fastighetsförsäljning och inflyttning har gjort att ni nu är närmare 100 personer som har jakträtt under älgjakten. Organisationen är omöjlig, vad ska ni göra för att lösa problemet?

5. Vad gör jaktledaren respektive styrelsen i följande fall:

	Jaktledaren	Styrelsen
a) Någon skjuter en ”förbjuden” älgko	.....	.....
b) En jägare luktar sprit vid samlingen	.....	.....
c) En jägare har lämnat passet för att uppsöka ett bättre	.....	.....
d) en jägare skäller ut jaktledaren för att denne är orättvis	.....	.....
e) Hundföraren har släppt på grannmarken	.....	.....
f) En medlem har haft jaktgäster med sig utan att ha löst gästkort	.....	.....
g) En jägare har skjutit rådjur får en annans rådjursrena stövare	.....	.....
h) En jägare skjuter ett vådaskott vid patron ur	.....	.....
j) En jägare har efter två dagars jakt skadeskjutit tre älgar	.....	.....
k) En jägare som saknas efter jakten upptäcks senare att han har farit hem utan att meddela detta	.....	.....

6. Ekonomiska beslut

VVO't ska bygga en slaktbod. Hur finansieras detta?

Ludvig Persson är fastighetsägare som inte jagar och vill inte vara med och betala. Efter något år arrenderar han ut jakten.

7. Fridlysning

Hur hanterar ni dessa frågor inom ert VVO?

- Några personer boende i byn matar rådjur på vintern och vill ha en fridlysning i närheten av utfodringen som är belägen på en åker en bit från byn
- En förfrågan görs av några bybor att man bör förbjuda all jakt inom 300 meter från byn och byns elljusspår
- En fastighetsägare uppger att han av ideella skäl vill fridlysa sin mark från all jakt, han vill dock behålla möjligheten att avliva grävling och kråka runt sin egen gård
- En större fastighetsägare vill fridlysa rådjuren på sina marker, han deltar själv i älgjakten

8. Viltvård

I många år har ni satt ut saltstenar på en fastighetsägares marker. Nu vill han inte längre ha några saltstenar där för att det ökar risken för att älgar betar på tallar i närheten. Några betesskador finns dock inte. Vad gör ni?

9. Jakträttsupplåtelse

En person har köpt ett skifte inom ert VVO. Skiftet är 135 hektar stort. Han annonserar ut jakten på sin mark i tidningen till högstbjudande. Tre personer från Göteborg kontaktar kassören som säljer jaktkortet på området, uppger att de har arrenderat jakträtten på den aktuella marken och vill lösa jakträttsbevis. Ni har en minimareal på 50 hektar i ert VVO. Vad säger era stadgar? Hur gör ni?

10. Jordbruksarrende

Håkan Jansson ansöker om jakträtt som jordbruksarrendator. Vid arvsskifte har hans bror tilldelats föräldragården men Håkan har arrenderat samtliga nyttjanderätter på ett friliggande skifte på 5,5 hektar i 25 år. Får han jakträtt i området?

11. Jordbruksarrende

Klas Larsson äger 40 hektar och driver ett intensivt jordbruk. han arrenderar även jordbruksmark om 15 hektar av en granne, som jagar själv. Klas hinner inte jaga men vill arrendera ut jakten. Minimiarealen är 50 hektar i ert område. vilka möjligheter har Klas?

12. Överlåtelse

Lennart Berg äger 35 hektar i ert VVO. Han vill inbjuda till en lite större rävjakt. Hans son, dotter, måg, bror och en affärsbekant vill delta. Hur går detta att lösa inom ert VVO?

13. Jaktstämmbeslut

Är dessa beslut giltiga om de överklagas?

- rådjursjakt får endast bedrivas på helgerna
- småviltjakten är förbjuden två veckor före till två veckor efter älgjaktspremiären
- älghund får inte släppas inom VVO't
- max två rådjur per jakträttsbevis får skjutas per säsong

14. Älgjakten

Jaktstämman beslutar att älgjakten skall inledas den första lovlige dagen och överlåter åt styrelsen att avgöra hur länge jakten ska pågå och hur mycket av tilldelningen som ska nyttjas. Efter två dagar beslutar styrelsen att avbryta jakten, stycka de fällda älgarna fredag-lördag och återuppta jakten på söndagen. Några jägare som har rest långt och tagit ledigt första veckan protesterar mot detta. Vad gör ni för att undvika konflikter?

15. Sociala förhållanden

Stämningen i Jaktens VVO är inte den bästa. Inom jaktlaget finns olika grupperingar som motarbetar varandra. de bybor som jagar har flera privilegier. De som arrenderar jakten av skogsbolaget som har mark i området är inte välsedda och inte heller jägare som inte bor i byn. Man upplever att dessa grupper får sämre pass och det ryktas om att byborna ibland skjuter en älg utan att rapportera detta och delar den utan att bolagsjägare och "utbölingarna" får vara med. De som bor i byn betalar nästan inget för jakträttsbevisen, de arbetar ju med viltvården och håller pass och slakteri igång för "de andra". En del barn och mågar till byborna är med i jakten eftersom de håller hundar, fyrhjulingar och slaktbod, de betalar inte för jakträttsbevisen. Rådjursjakten är begränsad till ett rådjur vart annat år, tjäderjakten är begränsad till en tjäder per jägare och år.

Jaktlaget har ständiga konflikter med bybor som inte jagar men använder det elljusspår som går inom området.

Du är nyinflyttad och man följer av någon anledning dig till ordförande i området. Vad kan du göra för att göra jakten trivsammare för alla?

4. Stimulansåtgärder

Det finns många sätt att stimulera verksamhet inom ett viltvårdsområde vad gäller viltvårdsarbete och studier. Här följer några förslag, fler idéer kan säkert komma fram vid diskussioner inom ert viltvårdsområde.

Rovviltsfångst/-jakt

Att hålla efter de små rovvilten som mink, mård, räv, grävling, kråkfågel ger ofta ett synbart resultat vad gäller överlevnaden för markhäckande fåglar, harar och annat småvilt. Några konkreta förslag som kan leda till en ökad aktivitet vad gäller detta är:

1. Ett bestämt antal fällda vilt av dessa arter ger ett fritt småviltkort kommande säsong
2. Viltvårdsområdet köper in ett antal fällor som lånas ut säsongvis till intresserade. Kan de visa upp resultat i form av en viss mängd fångade vilt så får de behålla fällan
3. Jakträttsbevis som endast gäller fällfångst, alternativt jakträttsbevis endast för de små rovvilten säljs av området för en låg summa

Biotopvård

Att förbättra livsmiljöerna för småvilt och älg kan ge bra effekter, till viss del beroende på markernas utseende innan man börjar. Några förslag är att området anlägger viltåker eller bekostar vinterutfodring. De som praktiskt ansvarar för verksamheten måste också få en viss ersättning, kanske i form av bränsleersättning samt fritt småviltkort.

Viltvård

Området kan anordnar några gemensamma viltvårdsdagar under vår/sommar där man skapar foder och skydd för viltet genom föryngringshuggning, halvfällningar, viltvårdsbyggnationer och annat. De som inte kan eller väljer att inte delta får erlægga en viltvårdsavgift, de som deltar i arbetet arbetar istället av denna avgift.

För att bättre få en överblick om vad som kan göras på området och hur ni ska planera insatserna kan de i laget som är intresserade genomgå en utbildning i viltvård och ta fram en viltvårdsplan för området. Detta kan vara ett sätt att träffas under den jaktfria säsongen

Om området ordnar träffar under annan tid än då älgjakten ska planeras och vapnen skjutas in kan mer idéer komma fram och man kan planera övrig verksamhet inom området i lugn och ro. Då kan egna idéer tas upp och arbetas in i viltvårdsplanen

5. KONTAKTINFORMATION

Resurskontor Luleå, Kronan A6, 974 42 Luleå

Telefon: 0920-23 18 00

Medlemsärenden: 020 – 22 00 10

Fax: 0920-23 18 10

e-post: bd@jagareforbundet.se

hemsida: www.jagareforbundet.se/norrboten

Jägareförbundets personal

SO-chef Norr (Norrboten, Västerbotten, Jämtland, Västernorrland)

Åke Granström

Telefon 090 14 43 00

Mobil: 070-330 06 42

Jaktvårdskonsulenter Norrbotten

Owe Geibrink

Telefon: 0920-23 18 20

Mobil: 070- 330 06 75, 010- 272 64 50

Björn Sundgren

Telefon: 0920-23 18 40

Mobil: 070-330 06 77

Niklas Lundberg

Telefon: 0920-23 18 30

Mobil: 070-339 93 44

Administratör Norrbotten

Iréne Lidman-Asplund

Telefon: 0920-23 18 07

Styrelse Jägareförbundet Norrbotten

Valda vid årsmöte 2009-03-14

Ordförande	Roger Kempainen Stormvägen 27 976 34 Luleå	0920-108 11 070-649 80 88
Ledamot	Harald Holmquist Slussvägen 19 A 952 50 Kalix-Nyborg	0923-213 83 070-654 42 12
Ledamot	Torsten Johansson Torpvägen 1 981 43 Kiruna	0980 156 21 070-608 21 57
Ledamot	P-O Bergström Narken 3260 980 60 KORPILOMBOLO	0977-200 01 070-371 57 02
Ledamot	Tore Hjort Orrvägen 14 953 35 Haparanda	0922-22 11 22 070-335 77 88
Ledamot	Robert Henriksson Kvistvägen 44 961 44 BODEN	0921-659 07 0921-592 00
Ledamot	Maria Jakobsson Fyrvägen 10 945 33 Rosvik	070-643 00 77
Ledamot	Kjell Holmbom Mandolinstigen 1 982 35 GÄLLIVARE	0970-133 31
Ledamot	Kristina Gustavsson Stockfors 29 942 92 ÄLVSBY	0929-510 91 070-362 62 16

Länsstyrelsen Norrbotten

0920 96 000 växel

0920 96 200 växel jaktenheten

hemsida: www.bd.lst.se

Naturvårdsverket

vxl: 08 – 698 10 00

jaktregistret: (jägarexamen och jaktkort) 08 698 85 00

hemsida: www.naturvardsverket.se

Statens veterinärmedicinska anstalt

018 67 40 00

hemsida: www.sva.se

Polisen i Norrbotten

vxl: 114 14

Mårdhundspersonal: (*Kontaktas vid mårdhundsobservation eller misstänkta spår*)

Niklas Lundberg 070 339 93 44 (ansvarig tjänsteman)

Peter Wikström 070 339 93 12

Tony Christofersson 070 339 92 98

Kaj Rundgren 070 339 93 26

Styrelsens förslag:**Inriktning och omfattning av jakten efter älg säsongen 200.../.....:**

Älgjakten skall enligt stadgarna bedrivas som gemensamhetsjakt. Detta innebär att samtliga jägare som löser jakträttsbevis för älg skall ges sådan information att de om möjligt kan delta i älgjakten de dagar den bedrivs. Något bestämt antal jägare krävs inte för jaktens genomförande, men jakten skall ledas av jaktledare utsedd på årsstämman eller på årsstämmans uppdrag utsedd av styrelsen.

Årsstämman anser att jakten efter älg i grunden skall vara produktionsanpassad och att avskjutningen skall följa tillgången på vilt.

- Maximalt ..... vuxna djur får fällas.
- Kalvavskjutningen bör utgöras av minst .....% av den totala avskjutningen.
- .....% av de vuxna djuren bör vara hondjur.

Styrelsen ska genom jaktledningen tillse att årsstämmans beslut uppfylls och har därvid att löpande anpassa jakten efter tillgången på älg. Om tillgången på älg är sämre än vad som antas vid tiden för årsstämman ges styrelsen i uppdrag att vid behov avbryta jakten innan hela den tilldelade licensen är fylld.

Jaktledarens befogenheter & ansvar: se och besluta om medsänd bilaga!

För att med säkerhet kunna jaga björn och lodjur inom hela viltvårdsområdet bör årsstämma anta nedanstående punkt:

- **”För att förhindra skador av björn och lo beslutar jaktstämman att björn och lo får jagas av envar jaktberättigad över hela viltvårdsområdet. Vid björn- och lojakt där mer än en jägare deltar skall enligt Naturvårdsverkets beslut en jaktledare vara utsedd. Denna jaktledare behöver inte vara utsedd av jaktstämman. Vid älgjakt där annat vilt än älg är lovligt att skjuta är dock av stämman utsedd jaktledare ansvarig för all jakt efter vilt som enligt beslut är lovligt att fälla för älgjägarna”**

Fördelning av byte (exempel på skrivning):

- Älg som fälls under gemensamhetsjakt efter älg delas solidariskt mellan de jägare som deltar under den dag då viltet fälls. Jägare som fäller vilt mot årsstämmobeslut, föreskrifter i jakt-PM eller jaktledarens anvisningar deltar inte i delning av bytet den aktuella dagen.
- Vilt som fälls under annan jakt än gemensamhetsjakt efter älg tillfaller skytten. Detta gäller även för björn och lo även om sådan fälls under gemensam älgjakt.
- Trafikskadat/-dödat vilt tillfaller föreningen. De som så önskar samt har en väl tränad hund för ändamålet kan anmäla sig som eftersöksekipage till styrelsen. Det åligger styrelsen att ansvara för lista på lämpliga eftersöksekipage som skall användas för eftersök på trafikskadat vilt inom föreningens område. Den/de som genomför eftersök på trafikskadat vilt äger rätt att tillgodogöra sig hälften av eventuellt fällt vilt, den andra halvan delas i lämpliga storlekar och fördelas enligt en rullande lista till medlemmar i föreningen (jägare och markägare) alternativt säljs till medlemmar i föreningen.

Älg som fälls utöver tilldelad licens:

Skytten är ansvarig för älg som fälls utöver tilldelning om informationen har varit sådan att skytten borde ha känt till att kvoten redan var fylld. Jaktledaren har att anmäla händelse till polisen. Älgen tillfaller föreningen. Extra kostnader som myndigheter debiterar för en överskjutning belastar ansvarig skytt om det inte är uppenbart att kostnaden bör tas av föreningen.

Jaktledarinstruktioner för .....jaktlag / Viltvårdsområde

Denna jaktledarinstruktion har antagits vid VVO/jaktklubbens årsstämma den .....200..... och innebär att jaktledaren tilldelas följande ansvar och befogenheter. Vissa av nedanstående uppgifter kan delegeras vad gäller det praktiska genomförandet, ansvaret mot föreningen/stämman kvarstår dock hos jaktledaren

Jaktledaren skall:**Före jakten:**

- Planlägga jakten utifrån antalet anmälda deltagare
- På lämpligt sätt tillse att passen som skall användas är i brukbart skick (*delegation*)
- Ordna en jägarträff för att informera om årets jakt
- Ordna möjlighet för träning och skjutprov på skjutbana (*delegation*)
- Upprätta lista på jakttagare och hundförare (Namn och telefonnummer)
- Tillse att tränade eftersöksekipage finns tillgängliga under jakten
- Tillse att jaktområdesgränserna är markerade. Karta med jaktområdesgränserna och pasställen markerade tilldelas jakttagarna (*delegation*)
- Kontakta jaktgrannarna (radiokanaler, eftersök, mobilnummer m.m.)
- Upprätta jakt-PM
- Utse ansvarig för insamling och sammanställning av viltobservationer

Under jakten:

- Kontrollera alltid närvaron vid morgonsamlingarna
- Dela ut och gå igenom jakt-PM
- Se till att samtliga jakttagare känner till hur markernas omfattning och var jakten kommer att bedrivas
- Fördela pass och hundområden
- Leda jakten och tillse att regler och beslut följs
- Påminn om varje jägares ansvar att ta in viltobservationer
- Tillse att eftersöksekipage finns tillgängliga för eventuella eftersök
- Samordna uttransport av skjutet vilt ur skogen (*delegation*)
- Tillse att transportmöjligheter finns för skjutet vilt till slakteri (*delegation*)
- Löpande anpassa jakten så att intentionerna i stämmobeslutet om inriktning och omfattning uppfylls. Om jaktledningen anser att jakten bör avbrytas för säsongen innan tilldelningen är fylld skall detta meddelas styrelsen som tar beslut i frågan

Efter jakten:

- Tillse att arbetet i slakteriet fungerar (*delegation*)
- Kontrollera att inga jakttagare finns kvar i skogen
- Sammanställ viltobservationer (*delegation*)
- Informera om när och var samling sker för kommande jakt

Jaktledaren har befogenhet att:

- ! Besluta om lämpliga jaktsåtar
- ! Besluta om vilka pass som skall besättas
- ! Begränsa antalet hundar per jaktsåt om det anses nödvändigt
- ! I samråd med hundförare besluta om annan än hundföraren skall gå på ståndsfall.
- ! Om och vem som skall gå på ståndet för främmande hund som kommer in med vilt på marken
- ! Besluta om när jaktsåtarna skall avbrytas
- ! Avbryta jakten om det behövs p.g.a. säkerhetsskäl eller för att reda ut svåra eftersök
- ! Avvisa de deltagare som bryter mot regler eller jaktledaranvisningar. Avvisningen avser den aktuella jakt dagen. Beslut om längre avstängning avgörs av styrelsen
- ! Besluta om vilt som skjuts på grannområden, men faller inom området skall återlämnas till påskjutande lag eller behållas.
- ! I övrigt besluta om frågor som berör säkerhet för deltagarna, viltet och allmänheten samt frågor rörande en sund och trivsamt jakt

Kuivakangas VVO – en kommentar till HD:s beslut

Frågor rörande viltvårdsområden är väldigt vanliga – det går normalt inte en dag utan att någon hör av sig med frågor som berör viltvårdsområden. På senare tid har frågorna duggat ännu tätare med anledning av Högsta Domstolens beslut rörande Kuivakangas viltvårdsområde den 10 december 2008. Vad innebär då egentligen detta beslut?

Det korta svaret från förbundsjuristen är – ingenting! Högsta Domstolen avvisade nämligen talan beroende på att man ansåg att viltvårdsområdet saknade rätt att överklaga hovrättens dom. Åklagaren som hade kunnat göra det valde dock att nöja sig med den friande domen i hovrätten. Detta innebär att Högsta Domstolen aldrig prövade huvudfrågan i målet. Är det jaktbrott att gå ut och skjuta älgar på sin egen mark i ett viltvårdsområde utan att bry sig om beslut i ett viltvårdsområde om gemensamhetsjakt?

Tingsrätten dömde de åtalade för jaktbrott men hovrätten friade alltså. Rättsläget får därför alltså anses oklart. Högsta Domstolens beslut innebär att de aktuella personerna i det aktuella fallet går fria från ansvar för jaktbrott. Men detta innebär inte att det är fritt fram numera i alla viltvårdsområden! Högsta Domstolen valde först att ta upp målet till prövning och det gör man normalt endast om det finns anledning att ändra domen. Därefter lyckades dock försvaret få målet avvisat pga en teknikalitet – viltvårdsområdet saknade rätt att överklaga hovrättens dom. Förmodligen hade högsta Domstolen alltså dömt den tilltalade för jaktbrott om de fått chansen.

Högsta Domstolen antyder vidare i sitt beslut att om gärningsbeskrivningen varit en annan och omfattat ett tillgreppsbrott såsom stöld så hade de kunnat pröva målet och därmed möjligen fällt den tilltalade. Högsta Domstolen uttalar också principen att viltvårdsområdet kan ha en skadeståndsfordran för det vilt som skjutits i strid med viltvårdsområdets beslut. En sådan talan förs nu också av Kuivakangas viltvårdsområde mot de aktuella personerna.

Att fälla älgar på sin egen mark i ett viltvårdsområde utan hänsyn till beslut om gemensamhetsjakt kan alltså alltså anses utgöra jaktbrott. I vart fall torde det kunna bedömas som ett tillgreppsbrott som stöld. Detta innebär att ett sådant förfarande förmodligen är straffbart. Med stor sannolikhet är det även skadeståndsgrundande vilket innebär att man får betala för de älgar man skjuter. Sedan kan man ifrågasätta lämpligheten som vapeninnehavare av de jägare som inte hörsammar ett beslut om gemensamhetsjakt i ett viltvårdsområde.

Den som uppmanar medlemmar i ett viltvårdsområde att ignorera beslut från viltvårdsområdet kan slutligen själv göra sig skyldig till brott, närmast uppvigling.